

Nr 832

Av herr **Lundmark m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 182, angående vissa prisreglerande åtgärder på jordbrukets område.*

(Lika lydande med motion nr 693 i Första kammaren)

I Kungl. Maj:ts proposition nr 182 angående vissa prisreglerande åtgärder på jordbrukets område föreslås en höjning av det högsta belopp, vartill slaktdjursavgiften för svin får bestämmas, från 25 till 30 kr. Avgiftshöjningen motiveras dels av ökat behov av medel för att täcka exportförluster av ett stigande fläsköverskott och dels för att styra fläskproduktionen till bättre anpassning till marknadsläget. Nödvändigheten av dessa reglerande åtgärder torde vara odiskutabel.

Målsättningen för svensk jordbrukspolitik är främst att åstadkomma en produktion, vars karaktär och omfattning är sådan att den kan avsättas inom landet. De generellt verkande regleringsåtgärderna har också i stort kunnat bestämma en rimlig volym av skilda jordbruksprodukter. Däremot ger regleringarna mindre möjligheter att påverka produktionens lokalisering. Således har fläskproduktionen under de senaste åren visat en klar tendens att flytta söderut, främst till Sydsverige, samtidigt som produktionen i Norrland sjunker mycket snabbt. Detta illustreras av nedanstående tabell som visar antalet slaktade svin 1960 vid norrländska slakteriföreningar och förändringen i procent från 1959:

Slakteriförening:	Antalet slaktade svin:	Förändring i %:
Nedre Norrland	7 482	— 29
Jämtlands	6 126	— 14
Öviks ortens	1 921	— 18
Västerbottens	46 001	— 16
Norrbottens	2 639	+ 37

(För 1961 beräknas svinslakten inom Västerbotten sjunka med 40 % mot 1959 års siffror.)

Härav framgår att svinslakten minskat 17—18 % i norr utan att nämnvärt minska på landets totala produktion av fläsk. Endast inom Norrbotten har utvecklingen varit den motsatta men torde förklaras av att tillfälligheter spelat in och gett ett starkt utslag på den relativt ringa produktionen. Norrlandsområdet svarar endast för ca 2 % av landets fläskproduktion och har sålunda ringa betydelse för reglering av produktionsvolymen i stort. Däremot är den av avsevärd betydelse för många enskilda jordbrukare. Detta är särskilt fallet för bönderna inom Västerbottens kustbygd, vilka i allmänhet har obetydliga skogsarealer och sparsamma möjligheter till för-

värvsarbete utanför sitt jordbruk. Svinavel och fläskproduktion har i många fall varit ett komplement till nötkreatursskötseln för erhållande av full systerställning och utkomst vid den egna gården. Med denna bakgrund har också en organisation byggts upp för denna produktion, slakterier med tillräcklig kapacitet, svinhälsokontroll genom särskilt anställd veterinär, svinstamkontroll, avelsbesättningar med goda resurser o. s. v. Det är därför förståeligt, att jordbrukarna med bekymmer och oro motser den fortsatta utvecklingen och betraktar en ytterligare höjning av slaktdjursavgiften som en dödsstöt för svinodling i denna landsända. Den besvärliga situationen orsakas dels av de höga slaktavgifterna och dels av att tidigare utgående fraktbidrag på fodermedel indragits. De mycket smala vinstmarginalerna har icke kunnat tåla denna påfrestning.

Det synes oss därför rimligt att regleringen av fläskproduktionen över slaktdjursavgifter modereras på ett sådant sätt, att den ur rikssynpunkt obetydliga fläskproduktionen i Norrland kan bibehållas, till förmån för de svinodlande bönderna men också för konsumenterna. Även med bibehållande av en fläskproduktion i Norrland på 1959 års nivå blir konsumenterna hänvisade till att åtnöja sig med kyllagrad vara söderifrån; endast en mindre del kan erhållas som begärligare färskvara direkt från slakterierna. Det ter sig också obilligt att jordbrukarna inom detta underskottsområde i lika grad som storproducenterna i Sydsverige skall bära förlusten av en överproduktion vilken de icke ser sig delaktiga uti. På dessa grunder finner vi det rimligt och motiverat, att slaktdjursavgift för svin differentieras ungefär efter samma grunder som gäller för nöt- och hästslakt. En lämplig avvägning synes oss vara att för norrbottensområdet bestämmas en avgift av 40 %, Västerbotten med Ångermanlands norra domsaga 60 % och Hälsingland, Medelpad, Jämtland och återstående del av Ångermanland 80 % av den slaktdjursavgift som vid varje tidpunkt gäller för riket i övrigt.

Under hänvisning till vad ovan anförts får vi hemställa,

att riksdagen vid behandling av Kungl. Maj:ts proposition nr 182 — med bifall i övrigt till Kungl. Maj:ts förslag — måtte besluta uppdraga åt Kungl. Maj:t att vid fastställande av slaktdjursavgift för svin differentiera beloppen i huvudsaklig överensstämmelse med vad ovan anförts och som för närvarande gäller i fråga om slakt av nötkreatur och häst.

Stockholm den 31 oktober 1961

Harald Larsson
i Hedenäset

Jan-Ivan Nilsson
i Tvärålund

Helge Lindström

Ragnar Lassinantti

Gunnar Lundmark

Carl Östlund

B. Sundelin